

Madi a rona a go tsamaisa tiro

Metswedi ya madi a rona a go tsamaisa tiro ke go tshegediwa ka madi a puso, a re a kolotwang le thuso ya madi a a tswang kwa pusong, le madi a rona a lotseno a ditiro tsa rona le dipeeletsomadi tsa rona. Re dirisa madi ano a go tsamaisa tiro go tlamela ka ditirelo le go tlhokomela mmogo le go tokafatsa didirisiwa tsa rona gore re kgone go tlamela YBB le bana-le-seabe ba rona boleng.

Go laola lotseno lwa madi a rona le go a dirisa, jaaka go tthalosiwa mo tekanyetsokabomading ya rona ya ngwaga le ngwaga, ke selo sa konokono se se tla tlisang pholo le go itsetsepela ga boemo jwa rona jwa ditšhelete, e leng selo se se batlegang pele gore re fithelele maikaelelo a rona a a logetsweng maano jaaka go nna setheo se se leng seoposengwe sa maemo a a kwa godimo thata a dithuto tsa akatemi.

Bana-le-seabe ba ba tlileng go solegelwa molemo

Bana-le-seabe botlhe ba rona ba solegelwa molemo fa boemo jwa madi jwa YBB bo nonofile. Go itsetsepela ga boemo jwa ditšhelete go re thusa go boloka dituediso tsa rona e le tse di kgonang go duelelwa ke baithuti ba ga jaanong le ba mo isagweng le ba malapa a bone. Seno gape se raya gore re tla kgona go duela badiri ba rona madi a a utwalang le go tthomamisetsa ba ba re tshegetsang ka madi le DHET gore re dirisa madi a ba re thusang ka one ka bothale, re tlhokomela setšhaba ka se ba se tlhokang malebana le thutogodimo.

Dilo tse di amegang (mekgele le dithuso)

Alhoewel Instaatsteller 4 (finansiële stabiliteit) die hoofokus is, is al ons doelwitte en ander instaatstellers ook betrokke, aangesien ons geld benodig om dit te bereik en te implementeer.

Dikotsi tse di amegang

Dikotsi tsa konokono ke dilo tse re sa tthomamisengeng ka tsone mo setheong sa thutogodimo (ka sekai letsholo la go laolwa ga melao ya dituediso), le go lwela phetogo ya mokgatlo (ka sekai, thuto ya mahala e e dirang gore go ikaegwe thata ka puso).

Dikotsi tse dingwe tse di kwa godimo rejisetara ya rona ya kgonego ya go nna le ditatlhegelo tsa madi le tsone di a amega, ka gonne re tlhoka madi a ditiro tsothle tse di golaganang le di tsone. (Tseno ke dikotsi tse di amanang le digang tsa akatemi, go ikobegelwa ga melao - ka sekai ka melao ke melawana ya tsa ditšhelete - dikotsi tse di amang le botshelo jwa baithuti, dikotsi tsa IT, go gweba le dikotsi tsa go dirwa ga tiro.

Diteng tsa botlhokwa:

Go tthomamisa gore boemo jwa ditšhelete jwa YBB ke jo bo kgonang go itsetsepela.

Go nna le boemo jwa madi jo bo kgonang go itsetsepela lobaka lo lo leele ga YBB go batla gore re abe ditsompelo tsa rona ka tsela e e tla tshegetsang ditogamaano tsa tiro ya rona ya konokono.

Fa re dira pego ya tekanyetsokabomadi ya ngwaga le ngwaga, setlhophla sa rona sa tekanyetsokabomadi se baakanyetsa ka tekanyetsokabomadi ya maemo a kwa godimo e e tla nnang le kheše ya go duelela ditshenyegelo tse re tla nnang le tsone. Tekanyetsokabomadi ya 2020 le dirilwe go ya ka polelelopele e re swa fetelediwang ya lotseno lwa madi, e e bontshang ditshenyegelo tse di ka "kgonang go di duelela". Seno se raya gore re ile ra ela tlhoko thata palelelo ya metswedi ya konokono ya lotseno lwa madi, le go akanyetsa tshedimosetso yotlhe ya bošeng, e e maleba e e leng teng.

Jaaka kaelo ya go nna le boemo jo bo kgonang go itsetsepela jwa madi e e tla dirang gore YBB e nne le boemo jo bo siameng jwa lotseno lwa madi le ditshenyegelo, re ile ra dirisa direšio tse di boleletsweng pele (ditshenyegelo tse di lekantsweng ka peresente ya lotseno lwa madi lwa tiro ya konokono). Ka 2019 direšio tse di bajetetsweng tsa ditshenyegelo di ne tsa dirisiwa jaaka tse tekanyetsokabomadi ya ditshenyegelo tsa 2020 e theilweng mo go tsone. Dipholo tsa palelelo ya lotseno lwa madi di ne tsa supa gore go tlhokega gore go dirwe phetogo mo tekanyetsokabomading ya ditshenyegelo tsa 2020. Morago ga moo re ne ra dira ponelopele ya dingwaga di le tharo, go ya ka melaometheo e e tshwanang le diphopholetso tse di rileng.

Re kaela kwa direšio tse di latelang:

- Ditshenyegelo tsa badiri jaaka peresente ya lotseno lwa madi.
- Ditshenyegelo tsa go tsamaisa kgwebo jaaka peresente ya lotseno lwa madi.
- Ditshenyegelo tsa madi a go simolola kgwebo jaaka peresente ya lotseno lwa madi.

Leroborobo la Covid-19 e ne e le leroborobo le le sa bonelwang pele mme ka jalo le ne le sa akarediwa mo tekanyetsokabomading ya 2020. Mo dirapeng tse di latelang, re tthalosa togamaano ya rona ya go laola dipheteletso tse leroborobo la Covid-19 le nnileng le tsone mo boemong jwa madi ka 2020 le diphelelo tsa lona dingwaga morago ga moo (lobaka lo lo mo magareng).

Ka fa re ileng ra laola diphelelo tse leroborobo la Covid-19 le nnileng le tsone mo go tsa ditšhelete

Diphelelo tse dikgolo tse leroborobo la Covid-19 le nnileng le tsone mo boemong jwa ditšhelete jwa YBB le setheo, mmogo le mo Aforikaborwa, di santse di sa itsiwe. Ditatlhegelo tsa madi ga di kitla di kgona go tilwa mme ka jalo re dirisa mokgwa o o botlhale o o akaretsang go kwala pego ka maemo a a farologaneng a a theilweng mo kgonegong ya go nna le ditatlhegelo tsa madi le diphopholetso tse di farologaneng. Boikaelelo ke go bona ditatlhegelo tsa madi tse go ka diregang gore di nne gone le go tla ka leano la go fokotsa bomasisi jwa tsone go tlhothomisa gore re nne le boemo jo bo kgonang go itsetsepela jwa madi ka lobaka lo lo mo magareng.

Kgato ya rona ya go leta go bona se se tileng go direga le yone ke e e fetofetogang, e e tlhomamisang gore re dirisa tshedimosetso ya bošeng go dira ditshwetso. Re tswela pele go fetofetola mmotlolo wa rona o o bontshang ka fa boemo jwa ditšhelete bo amegileng ka gone le leano la go fokotsa bomasisi jwa diphelelo tseo fa re tswela pele go amogela tshedimosetso go ya pele, re dirisa mmotlolo ono jaaka o re simololang mo go one gore o kaele ditshwetso tse re di dirang, tse di ka nnang tsa ntsifadiwa kgotsa tsa fokodiwa.

Boemo jo re dirang re le mo go jone ke jwa gore re tlhoka:

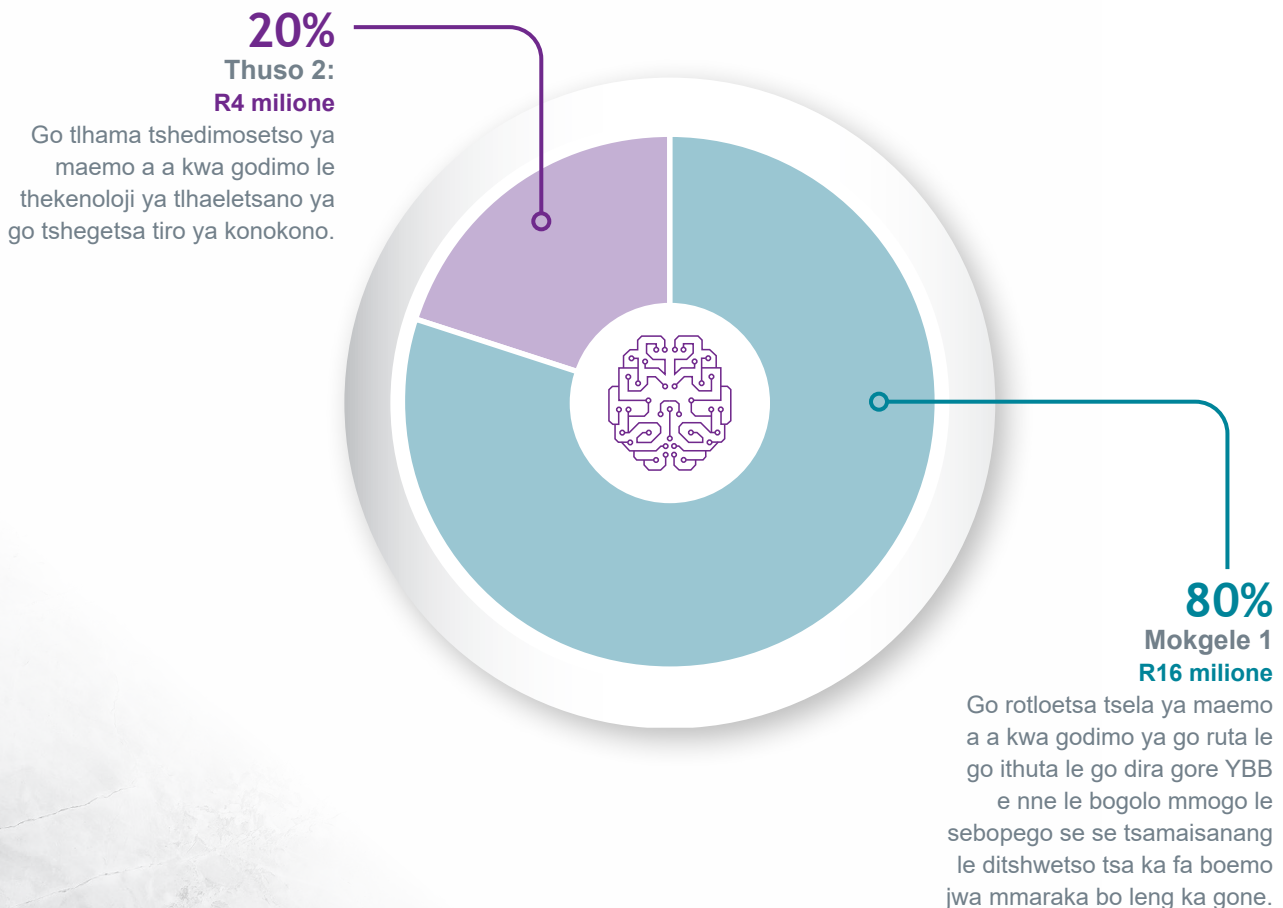
- go tlhoka go rarabolola mathata a re dumelang gore re tile go nna le one.
- go ema nokeng thulaganyo ya go ithuta ga baithuti ba le kgakala le setheo sa thuto go dira gore dipholo tsa baithuti ba rona di se ka tsa amega ka tsela e e maswe, go kgontsha baithuti go wetsa ngwana wa bone wa dithuto ka katlego le go dira gore baithuti ba se ka ba tlogela sekolo.
- go boloka diphatlhatiro tsa badiri ba leruri le ba ba beetsweng nako e e rileng le disalari, le gore e nne tsa lobaka lo lo mo magareng go fitlha ka tsa lobaka lo lo telele.

Mo dikarolong tse di latelang, re tlhalosa ka fa re tlamelang ka gone matsholo a ditogamaano tsa rona ka madi ka 2020 le ka fa re kgaogantseng madi a rona ka gone gore a re thuse go fitlhelela mekgele ya rona le go tsenya dithuso tsa rona tirisong.

Ka fa re rulaganyetsang go tshegetsa matsholo a ditogamaano tsa rona ka gone

Letlole la ditogamaano le diretswe go beela togamaano ya rona madi le go tlhomamisa gore ditiro tsotlhe le ditsompelo tsotlhe di tsamaisanngwa le togamaano le mokgwa wa yunibesiti o o tlišang kgallego. Ka jalo letlole leno le dirisediwa ka mo go kgethegileng go abela diporojeke tse di tšhaotsweng tsa ditogamaano madi. Dimmenejara di kopela diporojeke tseno madi ka nako ya fa go dirwa ditekanetsokabomadi mme Komiti ya Botsamaisi ya Yunibesiti e amogela semmuso go abiwa ga madi ao a ditogamaano.

Madi a a abilweng go ya ka mokgele/thuso ka nngwe

Diporojeke tse di logetsweng maano tsa mokgele/thuso ka nngwe

Go Ruta le Go Ithuta

Mokgele 1:

Go rotloetsa tsela ya maemo a a kwa godimo ya go ithuta le go ruta le go dira gore YBB e nne le bogolo mmogo le sebopego se se tsamaisanang le ditshwetso tsa ka fa boemo jwa mmaraka bo leng ka gone.

- Go tswelala pele ga porojeke ya Sekolo sa Tsa Kalafi
- Porojeke ya tetelelo-semmuso ya Boto ya SA ya Ditiro tsa Batho
- Porojeke ya thutopatlisiso ya kokomana ya ntlha
- Phetogo ya porojeke ya mafelo a go ithuta
- Porojeke ya botsamaising jwa porokeramo e e kopantseng tiro le go ithutela tiro

Mokgele

01

Patlisiso le Tlhamosešwa

Mokgele 2:

Go nonotsha go dira patlisiso le tlhamosešwa.

- Go tsenya segotlo se se ntšha sa dikolobe
- Go tshegetsa ka madi peo e go dirwang patlisiso ka yone kwa lefelong la patlisiso kwa Khamphaseng ya Mahikeng
- Tlhabololo ya PhD

Mokgele

02

Baithuti

Mokgele 4:

Go tlhama tsela ya go farologanya sentle ditshitshinyo tsa baithuti tse di nang le boleng.

- Go tsenya ditlhopha tsa metshameko tsa YBB mainakgwebo a mašwa

Mokgele

04

Go tokafatsa thekenoloji

Thuso 2:

Go tlhama tshedimosetso ya maemo a a kwa godimo le thekenoloji ya tlhaeletsano ya go tshegetsa tiro ya konokono.

- Go tlhama Togamaano ya Kgwebo ya Dijethale (Digital Business Strategy [DBS])
- Establish the NGDE architecture

Thuso

02

Go itsetsepela ga boemo jwa ditšhelete

Thuso 4:

Go tlhomamisa gore boemo jwa ditšhelete jwa YBB ke jo bo kgonang go itsetsepela.

- Tlhabololo ya dikgono tsa tiro tsa badiri le ya kgwebo mo Legorong la Boenjenere
- Tlhome togamaano ya kgwebo mo mafaratlhatlheng ya Yuniti ya Tswelisopele ya Thuto

Thuso

04

Mo bogautshwaneng: ditšhono le dikgwetlho tsa go diragatsa leano la rona

Ka go tsibogela #Feesmustfall, koketsego ya tuediso ya ya dithuto mo nageng yotlhe e DHET e e kopileng fa e sa le ka 2015 e ntse e theilwe mo lenaaneng la tthatlogo ditlhwatlhwa (consumer price index [CPI]). Selekanyo sa CPI ga se emele tthatlogo ya ditlhwatlhwa e e tlokegang go tsamaisa yunibesiti mme re leba se re se bitsang Tthatlogo Ditlhwatlhwa ya Thutogodimo (Higher Education Price Index [HEPI]) jaaka sedirisiwa se se botoka sa go lekanya seno.

Gape diyunibesiti di na le mathata a tlaelo ya ditšhelete le fa thuso ya madi ya ka gale yone e ntse e okediwa. Tlaelo eno e a gola ka gone tthatlogo ya madi a di thuswang ka one e ka fa tlase ga infleishene ya thutogodimo. Diyunibesiti di tshwanetse go fetola tsela e di dirisang madi ka yone tumalanong le diphetogo tsa ditlhwatlhwa (tse di balelelwang go ya ka HEPI) fa e le gore di batla go boloka selekanyo se se tshwanang sa boleng le dipholo tsa tiro ya tsone.

Le fa go ntse jalo, diphetogo tsa bolumu tse di theilweng mo go se se bidiwang lenaane la ditlhwatlhwa la la bolumu ya thutogodimo le tsone di tshwanetse go akanyediwa fa go akanyediwa dipatlafalo tsotlhe tsa tekanyetsokabomadi, mo go tla felelang ka lenaane la ditlhwatlhwa tsa tekanyetsokabomadi ya thuto. Ditshekatsheko tsa Biro ya Patlisiso ka Ikonomi tsa deitha e e kokoantsweng ka 2017 – 2019 di fitlhetse gore ditshenyegelo tsa thutogodimo di ne di le kwa godimo go feta infleishene ya ikonomi yotlhe ka nako eo.

Diphelelo tse di seng monate tsa leroroboro la Covid-19 tsa lobaka lo lo khutshwane le lo lo mo magareng di ka tsenngwa mo dikgwetlhong tse re lebaneng le tsone le tse re tla bong re santse re lebane le tsone mo bogautshwaneng.

Diphelelo tse di seng monate tse go ka diregang gore di nne gone ka ntsha ya dilo tse di bakang bothata jono, tse re buileng ka tsone gore ke mmotlolo wa ka fa boemo jwa ditšhelete bo amegileng ka gone di akaretsa thuso ya madi go tswa kwa pusong a go thusa malapa a lotseno lo lo kwa tlase lwa madi ka ntsha ya phokotsego ya dipholo tsa rona tsa tiro ka 2020, thuso ya madi a go thusa bathhoki le tshegetso ya madi a go thusa diyunibesiti ka ntsha ya mathata a madi a puso e nang le one, go phuthama ga ikonomi mo lefatsheng lotlhe, jj. Di ne tsa balelwa

mo teng ga tekanyetsokabomadi e e dirwang ka dinako tsotlhe ya 2021-2023 jaaka karolo ya leano la go fokotsa bomasisi diphelelo tseno go tthomamisa gore boemo jwa madi bo tla itsetsepela mo isagweng.

Le fa go ntse jalo, dilo tse di ka fitlhelwang ke yunibesiti di lekanyeditse fa di sena mokgwa o o kgonang go itsetsepela wa bosetšhaba wa go tshegediwa ka madi. Kakanyo ya rona ke gore mokgwa o NSFAS e o dirisang le one ga o kgone go itsetsepela le gore, ka ntsha ya go oketsega thata ga baithuti ba ba tshwanelegang ba NSFAS, mokgwa ono o ka nna wa nna mo kotsing ya go sa kgone go itsetsepela mo setheong sa thutogodimo.

Ponelopele ya mo isagweng: re ka boloka boemo jwa madi jang bo itsetsepetse

Go tshegediwa ga thutogodimo ka madi le diphelelo tse di seng monate tse re iseng re itse ka tsone tsa leroroboro tse di amang boemo jwa madi ka tsela e e sa siamang, di tlile go ama tsela ya rona ya go boloka boemo jwa madi e le jo bo siamang.

Re tlile go tshwanelwa ke go tsepa mogopolo mo go nneng le mefuta e e farologaneng ya lotseno lwa madi le go dira gore e dire ka botlalo, re tokafatse ditshenyegelo tsa go tsamaisa setheo sa rona ka katlego le ka tsela e e mosola, re tokafatse tiriso ya didirisiwa tsa rona le go laola leano la rona la go fokotsa bomasisi jwa diphelelo tseno le go tthomamela madi thata, le go tthatlhoa mokgwa wa tshegetso ya madi wa thutogodimo le wa Na le NSFAS.

Fa re sa dire jalo, go itsetsepela ga boemo jwa ditšhelete jwa ditheo tsa puso tsa thutogodimo bo ka nna jwa nna mo kotsing mo e leng gore bangwe ba ka nna ba lathegelwa ke go gaisana ga bone le ba bangwe mo mmarakeng le kgono ya bone ya go tlaleletsa dikgono le kitso mo ikonoming ya Aforikaborwa.

Go thibela seno gore se se direge kwa YBB, re ikaletse go tsaya karolo ka tlhagafalo mo go tthameng mokgwa wa mo isagweng wa go tshegetsa ditheo tse dingwe ka madi. Re nna re ikemiseditse go dira mmogo le DHET go tthomamisa e seng fela gore YBB e dira sentle le go itsetsepela mme gape le go sireletsa go dira ga yone ka tthomamo le go kgona go itsetsepela ga ditheo tsa thutogodimo tsa Aforikaborwa.

“Re ikemis editse go boloka boemo jo bo tthomameng jwa ditšhelete, mme ka jalo, go tla nna botlhokwa le go feta gore re itirele lotseno lwa rona lwa madi, re sekaseke ditiro tsa rona tse di sa solofetseng gore a di ka tsenya lotseno le go tthoma mogopolo mo go nne fela le ditshenyegelo tse di tlokegang.”

POLELO YA LEKGOTLA KA GO ADIMA MADI

YB B ga e a ka ya tsenela ditumalano dipe tse di ntšha tsa lobaka lo lo leele tsa go adima madi ka 2020.

Polelo e e amogetsweng semmuso ke Lekgotla ka di 17 Seetebosigo 2021

Tshekatsheko ya ditšhelete

Eno ke pego ya modulasetulo wa Komiti ya Ditšhelete wa Lekgotla gape ke Mokaedi-Mogolo: Wa Ditšhelete le Dikago.

Boikaelelo jwa pego eno ke go naya pego ka dipholo tsa rona tsa ditšhelete tsa 2020 le go tlamela ka tshedimosetso ka ga dintlha tse latelang:

- Go dira tekanyetsokabomadi le ditsela tsa go laola tekanyetsokabomadi
- Dintlha-kakaretso tsa diphithhelelo tsa ditšhelete

Go dira tekanyetsokabomadi le ditsela tsa go laola tekanyetsokabomadi

Komiti ya Ditšhelete ya Lekgotla e amogetse semmuso dithulaganyo tsa go dira tekanyetsokabomadi le nako ya go dirwa ga tekanyetsokabomadi ya 2020 ka Motsheganong 2019.

Re dirisitse thulaganyo ya tshedimosetsano ya go dira tekanyetsokabomadi. Dithlopha tsotlhe tsa batsamaisi di nnile le seabe mo go kwaleng tekanyetsokabomadi (go ya ka tiro e e rulagantsweng) ya ngwaga o o latelang le go sikara maikarabelo ka thulaganyo eno. Fa go kgonega, re dirisitse melaometheo ya tekanyetsokabomadi, ya madi ao e reng fa a dirisiwa, go bo go nna le le bosupi jwa tiriso ya one.

Selo sa konokono se re tlhomang mogopolo mo go sone mo photefoliong ya bakhuduthamaga ka nako ya thulaganyo ya go dira tekanyetsokabomadi e ne e le go tlhoma leano-tiro la ngwaga la bone la 2020 "tlhwatlhwa", gore leano leno le newe boleng jwa R. Leano leno le ne la tshwanelwa ke go tsamaisanngwa le maano a photefolio ya mmenejara, leano la YBB le Leano-tiro la Ngwaga la YBB (Annual Performance Plan (APP)).

Mafapha a a farologaneng a botsamaisi a ne a tlotla ka tekanyetsokabomadi. Bommenejara-bagolo le bone ba nnile le tšhono ya go tlotla le setlhopho sa tiro sa ditekanyetsokabomadi ka photefolio ya bone. Seno se ne sa tlhomamisa gore ditekanyetsokabomadi tse di tseneletseng di ne di tsamaisanngwa le leano la YBB le gore bommenejara ba ne ba tlhoma mogopolo mo go tlameleng badiri ka didirisiwa ka tekatekano. Gape go re thusa go tlhola dikotsi tse di ka nnang tsa nna gone le matshwenyego.

Tekanyetsokabomadi ya maemo a a kwa godimo, e e dirwang ka go akanyetsa APP e e amogetsweng semmuso, go solofetsa ga yone le ditshupo tsa ka fa maemo a fetogang ka gone fa nako e ntse e tsamaya le tshedimosetso e nngwe ya ditšhelete e e leng teng, di ne tsa dirisiwa jaaka thulaganyo ya tekanyetsokabo ya madi ka nako ya thulaganyo ya go dirwa ga tekanyetsokabomadi.

Dintlha-kakaretso ka tsa ditšhelete

Tsweetswee tobetsa fano go bona dintlha-kakaretso ka botlalo ka tsa ditšhelete.

Dintlha-kakaretso ka tsa ditšhelete: Konelo

Malebana le yunibesiti jaaka setheo sa thešari ya tiro ya konokono ya go ruta le go ithuta, go dira patlisiso le go tsenya tirisong dikgono tsa tiro (go akaretse le tirelosetšhaba), Yunibesiti e ila ya boa gape ya oketsa ka boleng jo bo bothokwa mo ikonoming, mme ya kgona go fithelela mekgele ya yone ya tsa ditšhelete. Malebana le seno, re rata go tlhomolola dintlha tse di latelang:

- YBB e santse e tlamela ka thutogodimo e e kgonang go duelelwa.
- Baithuti ba le 15 454 ba amogetse di dikirii le di dipoloma tsa bone ka 2020.
- Yunibesiti e tswela pele go tshegetsatsa le go tokafatsa ka fa baithuti ba dirang ka gone mo dithutong tsa bone le go ba naya dibasari tsa madi a fitlhang go R211,0 milione go tswa mo mading a yone go thusa baithuti ka one.
- Dikantoro tsa YBB tsa Thuso ya Madi di ne tsa aba dibasari tsa madi a a fitlhang go R2,4 bilione.
- Kemonokeng ya baithuti e ne ya tokafadiwa ka nako ya Covid-19 ka go abela baithuti ba ba tshwanelegang dilepothopo di le 3 534 tsa boleng jo bo fitlhang go R19,8
- Milione go baithuti ba ba tshwanelegang.
- Baithuti ba le 27 021 ba ne ba newa dimilione ya boleng jo bo fitlha go R12,4 milione gore ba tswetse dithuto tsa bone mo mafaratlatheng le go wetša ngwaga wa bone wa dithuto ka katlego.
- Didirisiwa tsa go ithuta tse di neng tsa gatisiwa le ditsheenyegelo tsa go tsamaisiwa ga diphasele tse di neng tsa fitlha go R18,0 milione go thusa baithuti mo nakong e e thata ya maemo a Covid-19.
- Baithuti ba rona ba ne ba newa 64 180 ya dithibedi tsa sefatlhego go sireletsa pholo ya bone le go ikobela melawana ya pholo
- e e tlhomilweng.
- Baithuti ba ba tshwanelegang ba ne ba busediwa madi a bone a dituediso tsa mafelobonno mo diakhaontong tsa bone tse di fitlhang go R25,0 milione go ba duelela

- Mafelobonno a a neng ba sa a dirisa ka nako ya dinako tsa totlelelo.
- Madi a a neng a dirisediwa thoto, dimela le didirisiwa a ne a fitlha go R210,1 milione (2019: R398,5 milione le ka 2018: R179,5 milione), a a tshwanetseng go dirisediwa ditirelo tsa DHET le tshegetso ya madi. (Ga se diporojeke tsotlhe tse di neng tsa wediwa, ka ntlha ya moo re na le tiro e kgolo ya go baakanya dikago e re tshwanetseng go e tswela pe le ka 2021). Matlotlo otlhe a ne a oketsega ka 23,0% (2019: 21,9% le 2018: 23,8%). Le fa go ntse jalo, dilo tseno di ka fa tlase ga tse re neng re di rulaganyeditse, ka ntlha ya gore re latlhegetse ke malatsi a le 111 mo ditsheng tsa go aga ka ntlha ya totlelelo ya Covid-19.
- Go oketsega ga madi a re a bolokileng a re nang le one a a fitlhang go 57,1% a thoto yotlhe go tswa go boleng jwa yone jo bo kwa tlase kwa bokhutlong jwa 2014 (le mororo go lebeletse gore go dirisiwe madi mangwe go tswa mo go ano a a bolokilweng jaaka go tshalositswe fa godimo).
- Go tshegetsa maemo a a siameng a madi a ditshenyegelo le dituelo ka ngwaga wa 2020 wa ditšhelete go tshomamisa gore YBB e dula e le setheo se se tswela.

Lekgotla le sethlopha sa botsamaisi ba ikemiseditse mmogo go tsamaisa YBB ka tsela e e tla bolokang boemo jwa ditšhelete bo le mo boemong jo bo siameng ka 2021, mo lobakeng lo lo mo magareng le mo lobakeng lwa nako e telele. Re tshwanetse go tshala fano gore metswedi ya rona e mebedi e megolo ya lotseno lwa madi, e leng thuso ya madi go tswa kwa pusong le lotseno lwa madi a dituediso tsa madi a dithuto a a fitlhang go 77,3% ya lotseno lotlhe (2018: 73,6% le 2018: 75,3%), e

tlhatlogile gape mo tsamaong ya 2020 – go gatelela go ikaega ga rona ka lotseno lono lwa madi a re a duelang mo letloleng.

Mo godimo ga moo, palo ya bathuti ba rona bao NSFAS e ba tshegetsang ka madi e oketsegile go tswa go 4 837 ka 2015 go fitlha go 22 280 ka 2020, go oketsa go ikaega ga rona ka madi a a tswang kwa pusong. Lotseno lwa madi lwa boraro lo ne lwa fokotsega ngwaga le ngwaga e le peresente ya lotseno lotlhe lwa madi, mme seno se ne sa baya yunibesiti mo bothateng jwa go se nne le boemo mo bo siameng jwa madi.

Kgwetho e kgolo go di feta tsotlhe ya YBB le ya Setheo sa Thutogodimo sotlhe mo dikgweding kgotsa mo dingwageng tse di tlang, ke go kgona go laola ka katlego maemo a re sa tshomamisegeng ka one a a sa kgaotseng ao a tliwang ke lerororobo la Covid-19 le go tsamaisana le maemo a a fetofetogang ka bonako.

Ga go pelaelo gore ditlamorago tse di amang boemo jwa madi ka tsela e e sa siamang di tlele go nna dikgolo thata le go tsaya lobaka lo lo mo magareng go fitlha go lobaka lo lo leele, mme matlotlo otlhe a tshwanetse go dirisiwa ka tshomarelo e kgolo. Mathata go ya pele a tla okediwa ke go anama ga ikonomi e e bokoa ya Aforikaborwa le ke maemo a a itemogelwang ke ditheo tse dingwe le ke batho ba ba amilweng ke morago wa Corona, mme seno se tla ama yunibesiti ka ditsela tse dintsi tse di farologaneng.

Sethlopha sa botsamaisi le Lekgotla ba akanya gore maemo a ditšhelete a dingwaga tse di fetileng a re naya kaelo ya go dira ditshwetso tse di bothale mo nakong e e thata eno go etelela pele YBB mmogo le bana-le-seabe botlhe go ralala nako e e thata eno ka tsela e e senang matsapa.

